

STORTINGET

Representantforslag 54 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Dokument 8:54 S (2018–2019)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om tiltak mot seksuell trakassering i arbeidslivet

Til Stortinget

Bakgrunn

#metoo-bevegelsen har synliggjort seksuell trakassering som et stort samfunnsproblem. Forslagsstiller viser til at representanten Bjørnar Moxnes tidligere har fremsatt representantforslag om tiltak mot seksuell trakassering, jf. Dokument 8:71 S (2017–2018), fordi Rødt tar kvinners historier på alvor og mener at #metoo må følges opp med politiske tiltak. Flere av forslagene ble vedtatt, jf. Innst. 208 S (2017–2018), men det er fortsatt en vei å gå. Til tross for at det er like mange som blir utsatt for seksuell trakassering i arbeidslivet som i utelivet, har det ikke vært tilstrekkelig politisk handling fra regjeringen mot seksuell trakassering på jobb.

Statistisk sentralbyrås levekårsundersøkelser om arbeidsmiljø viser at seksuell trakassering er et problem, og det gjelder særlig innen overnattings- og serveringsbransjen og i helse- og sosialsektoren. I en undersøkelse Legeforeningen gjorde blant sine medlemmer, kommer det fram at hver femte kvinnelige lege har blitt utsatt for seksuell trakassering.

Forslagsstiller minner om Fafo-rapport 2017:09: «Seksuell trakassering i arbeidslivet», som viser at én av fem ansatte i hotell- og restaurantbransjen og helse- og omsorgssektoren blir seksuelt trakassert på jobb. Flere av dem som har blitt utsatt for dette, oppgir at de har fått psykiske plager som følge av hendelsene, eller at hendel-

sene har bidratt til et ønske om å slutte i jobben. Forslagsstiller viser også til tall fra Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI), som sier at 123 000 arbeidstakere opplever seksuell trakassering på jobb én eller flere ganger i måneden.

Forslagsstiller viser til Fafo-rapport 2018:39: «Seksuell trakassering innenfor film-, TV-, scene-, musikk- og spillfeltet», der det rapporteres om at hver tredje ansatt i kulturbransjen har opplevd seksuell trakassering på jobb i løpet av karrieren. De fleste av dem som oppgir at de har blitt utsatt for seksuell trakassering, er midlertidig ansatt. Mange er avhengig av korttidskontrakter og godt renommé. Det gjør det vanskelig å si fra. Blant dem som sier de har opplevd seksuell trakassering, oppgir hele syv av ti at de unnlater å melde fra om hendelsen. I hotell- og restaurantbransjen oppgir halvparten det samme.

Forslagsstiller mener at disse studiene og #metoo-bevegelsen dokumenterer at seksuell trakassering er et samfunnsproblem. Forslagsstiller mener dette også viser at samfunnet fortsatt reproducerer kjønnsroller og maktulikhet mellom kjønnene.

For å forebygge og forhindre seksuell trakassering på arbeidsplassen har arbeidsgiver en avgjørende rolle. Det kan argumenteres med at dette allerede inngår i arbeidsgivers ansvarsoppgaver, men det kommer ikke tydelig fram i arbeidsmiljøloven. Å presisere i lovteksten at arbeidet mot seksuell trakassering inngår i ansvaret arbeidsgiver har for et godt psykososialt arbeidsmiljø (arbeidsmiljøloven § 4-3) vil tydeliggjøre arbeidsgivers plikt på dette området. Dette vil trolig ha positiv effekt for det forebyggende arbeidet. Det er også et krav flere organisasjoner, bl.a. Ligestillings- og diskrimineringsombudet, LO og JURK (Juridisk rådgivning for kvinner) tar opp i sine hørings svar til forslaget om eta-

blering av et lavterskeltilbud for behandling av saker om seksuell trakassering.

Arbeidsgiver har etter likestillings- og diskrimineringsloven en plikt til å hindre og forebygge seksuell trakassering på arbeidsplassen. I tilfeller der arbeidsgiver ikke har oppfylt plikten og er kjent med at ansatte er særlig utsatt, kan det framstå som urimelig hvis arbeidsgiver ikke kan gjøres ansvarlig for tap som oppstår. Forslagsstiller vil på denne bakgrunn, og på linje med Likestillings- og diskrimineringsombudet og LO, foreslå at Stortinget ber regjeringen utrede lovfesting av erstatningsansvar for arbeidsgivere ved brudd på vernebestemmelsen i likestillings- og diskrimineringsloven § 13 sjettede ledd.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen sørge for at kunnskap om seksuell trakassering inngår i opplæringen av verneombud, og i opplæring av alle med personalansvar i offentlig sektor.
2. Stortinget ber regjeringen undersøke om usikre tilknytningsformer til arbeidslivet som midlertidige ansettelser og innleie øker faren for å bli utsatt for seksuell trakassering og overgrep, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.
3. Stortinget ber regjeringen foreslå endringer i arbeidsmiljøloven slik at arbeidsgivers ansvar for å forebygge og forhindre seksuell trakassering på arbeidsplassen fremgår tydeligere av arbeidsmiljøloven § 4-3.
4. Stortinget ber regjeringen utrede lovfesting av erstatningsansvar for arbeidsgivere ved brudd på vernebestemmelsen i likestillings- og diskrimineringsloven § 13 sjettede ledd.

28. november 2018

Bjørnar Moxnes